

beoordeling

op strafgebied

feiten

a.

De heer X X (beklaagde, verder: X) ving in de tuin bij zijn woning te Z vogels van beschermde inheemse soorten in een periode tot 2 oktober 2024. Hij gebruikte hierbij mistnetten en een lokvogel.

Bij een controle op 2 oktober 2024 was in het bezit van twee groenvinken en elf putters, en meerdere mistnetten.

bewijs, kwalificatie en toerekening

b.

De natuurinspectie voerde op 2 oktober 2024 een controle uit op het adres van X naar aanleiding van een melding van een burger die gezien had dat er een mistnet in de tuin was opgesteld en een kooi met een putter als lokvogel. Wanneer de inspectie om 10 uur voorbijreed, merkten ze een mistnet bij zonnebloemen op. Vervolgens namen ze contact op met de politie om een huiszoeking op basis van heterdaad uit te voeren.

Ten onrechte wordt de rechtsgeldigheid van deze huiszoeking betwist. Uit de vaststellingen van de natuurinspectie volgt wel degelijk, ruim voorafgaand aan de zoeking, dat een wanbedrijf werd vastgesteld, meer bepaald het vangen vogels door middel van een mistnet. Ten overvloed merkt de rechtbank hierbij op dat het bezit van een mistnet op zich verboden is en dat de vaststellingen door de natuurinspectie bijzondere bewijswaarde hebben, meer bepaald tot bewijs van het tegendeel en dat het tegendeel in deze allerminst wordt bewezen.

c.

Bij de daaropvolgende huiszoeking was het mistnet nog steeds opgesteld ter hoogte van een bosje zonnebloemen. Tevens werd een tweede vangplaats aangetroffen, namelijk een plaats met stokken geschikt om een mistnet te plaatsen en een dode putter op de grond, die ofwel werd gebruikt als lokdier, dan wel stierf bij het vangen.

In een bijgebouw bij de woning werden nog mistnetten gevonden, alsook goederen die mogelijk dienstig zijn bij het vangen van vogels. Er waren ook lege volières. Op het terras stond een kooi met vogelzaad, maar zonder vogels.

Op de zolder – waarvan X eerst had ontkend dat deze er was en waaruit hij in tweede instantie andere kooien met vogels haalde – vonden de inspecteurs kooien putters en groenvinken. Het betroffen elf putters en twee groenvinken. Deze vogels waren ongeringd, behoudens één putter die een wetenschappelijke ring droeg. Deze vogels waren bijgevolg duidelijk aan de natuur onttrokken. Eén putter vertoonde volgens de inspecteurs verwondingen die overeenstemmen met de gevolgen van het dragen van een harnas. Bij aankomst in het vogelopvangcentrum na inbeslagname bleek één vogel een gebroken poot te hebben.

d.

De melder maakte tevens een foto over, waarop de combinatie te zien is van een levende putter in een kooi met een mistnet bij de zonnebloemen.

e.

X houdt in zijn verweer voor dat de netten werden opgesteld om de moestuin af te schermen en de aangetroffen vogels zouden op de markt in Mol gekocht zijn door zijn zoon. Bovendien zou hij zelf allergisch zijn aan vogels.

Dit verweer is volstrekt ongeloofwaardig. De volgende vaststellingen zijn duidelijk en tonen boven iedere redelijke twijfel aan dat X actief vogels ving op zijn thuisadres:

- de initiële melding, bevestigd door de daaropvolgende vaststellingen om 10 uur en bij de huiszoeking;
- de specifieke opstelling van het mistnet;
- het aantreffen van een tweede vangplaats met een dode putter;
- het aantreffen van een lege kooi op het terras met vogelzaad, indicatief voor de inzet van een levende lokvogel;
- de door de melder overgemaakte foto van een kooi met een levende lokvogel bij de zonnebloemen in de nabijheid van een mistnet;
- de afwezigheid van een werkelijke moestuin, terwijl dit werd aangehaald als reden om mistnetten te plaatsen;
- het aantreffen van meerdere mistnetten;
- het houden van elf putters en twee groenvinken die niet in gevangenschap waren geboren in kooien op zolder, wat erop wijst dat de dieren niet voor het plezier werden gehouden en dat X de dieren verborgen hield (dit werd ook bevestigd door de vaststelling dat hij in eerste instantie zelf naar de zolder ging en enkel een kooi met andere vogels toonde en vervolgens wou vertrekken van de zolder);
- de vaststelling dat één putter verwondingen vertoonde van het dragen van een harnas, wat wijst op de inzet als levende lokvogel;

Ten overvloede merkt de rechtbank op dat het stuk dat zou moeten aantonen dat X allergisch is voor vogels enkel gewag maakt van het houden van een papegaai en een kanarie (buiten), en een allergie voor huisstofmijt.

f.

De feiten zijn bewezen, werden correct gekwalificeerd in de rechtstreekse dagvaarding en worden X toegerekend.

straf en strafmaat

g.

Het opleggen van een straf benadrukt het belang van de overtreden norm en vervult een signaalfunctie van maatschappelijke afkeuring, zowel naar de veroordeelde toe als naar de maatschappij in haar geheel. De bestraffing beoogt het herstel van de door het misdrijf aangebrachte maatschappelijke schade. De bestraffing dient ook om de maatschappij te beschermen. Tegelijk wordt de maatschappelijke reactie ten aanzien van de veroordeelde naar aanleiding van het misdrijf met de bestraffing afgerond en indien mogelijk wordt de veroordeelde ertoe gebracht herhaling te vermijden door middel van rehabilitatie en re-integratie.

Bij het bepalen van de concrete straffen wordt rekening gehouden met de aard en de ernst van de feiten, de concrete feitelijke omstandigheden en persoonlijke omstandigheden van de veroordeelde.

De bewezen feiten werden met eenzelfde strafbaar opzet gepleegd, zodat één hoofdstraf wordt opgelegd en de mogelijke straf bepaald wordt door het feit waarvoor de wet de strengste straf voorschrijft.

h.

De regelgeving met betrekking tot beschermde dieren heeft tot doel kwetsbare diersoorten te beschermen en de biodiversiteit op lange termijn te garanderen. Beschermde dieren worden om die reden uit de individuele eigendom gehouden en uit het handelscircuit.

Wie, zoals X, beschermde vogels vangt en houdt, laat zijn eigen belangen en wensen primeren op het dierenwelzijn in de ruime zin. Hij maakte bovendien gebruik van niet toegelaten methodes, onder meer het gebruik van mistnetten. Mistnetten zijn niet enkel verboden omdat ze niet-selectief zijn, maar ook omdat vogels verstoord en verwond worden door het gebruik ervan.

De concrete aangetroffen constellatie wijst erop dat de vogels niet werden gevangen voor het plezier van het houden van de vogels, maar met het oog op het verkopen van de dieren. Er is niettemin geen concrete verkoop aangetoond.

i.

Het openbaar ministerie vorderde voor de feiten een werkstraf en een geldboete. X gaf aan medisch/fysiek niet in staat te zijn te werken of een werkstraf uit te voeren. Ook de taalbarrière maakt de uitvoering van een dergelijke straf niet mogelijk.

Een gevangenisstraf is voor deze feiten in het licht van het gunstig strafrechtelijk verleden van X niet strikt noodzakelijk, zodat deze straf niet wordt opgelegd.

j.

Aangezien de feiten duidelijk bestraft dienen te worden en rekening houdende met het vermoedelijk winstbejag bij de feiten, wordt aan X een geldboete als hoofdstraf opgelegd. De hoogte van de boete en het gedeelte waarvan de tenuitvoerlegging wordt uitgesteld staan in verhouding tot de ernst van de feiten. Dit uitstel heeft tot doel de desocialiserende effecten van een omvangrijke geldboete te vermijden en het opnieuw plegen van misdrijven te ontraden.

herstel

k.

Het openbaar ministerie vordert, naast de straf, een herstel op basis van artikel 16.6.6 DAMB. Meer bepaald wordt een herstellvordering door middel van een financiële compensatie geformuleerd, te weten een vergoeding begroot overeenkomstig de BIOVAL-methode, dit is een wetenschappelijk onderbouwde begroting van de natuurschade op basis van de waarde van specimina (zie biovaltool.eu; ontwikkeld met steun van de Europese Unie, met medewerking van het INBO).

l.

Concreet blijkt uit de door het openbaar ministerie opgevraagde informatie dat van de dertien in beslag genomen vogels er twaalf terug zijn vrijgelaten in de natuur. Eén vogel, wellicht de putter waarvan werd vastgesteld dat een poot gebroken was, kreeg een diergeneeskundige levensbeëindiging op medische indicatie.

Het natuurherstel heeft betrekking op één putter (*carduelis carduelis*) waarvan de natuurwaarde op basis van de BIOVAL-methode werd bepaald op 250 euro. Een uitprint van de website werd aan het dossier gevoegd en X was in de mogelijkheid hier tegenspraak over te voeren.

De financiële compensatie door betaling van 250 euro aan het MINA-fonds (zie Decreet 23 januari 1991 tot oprichting van het Fonds voor de preventie en sanering inzake leefmilieu en natuur als gewestdienst met afzonderlijk beheer) wordt opgelegd als herstelmaatregel.

op burgerlijk gebied

m.

Op basis van de vaststellingen in het strafdossier blijken de bewezen feiten mogelijk schade te hebben veroorzaakt waarvoor geen burgerlijke vordering werd ingesteld. De burgerlijke belangen worden in zoverre ambtshalve aangehouden.

beslissing

op tegenspraak

op strafgebied

feiten bewezen

vermengde feiten:

geldboete 500 euro, waarvan 350 euro met uitstel 3 jaar

herstel

veroordeelt X tot de betaling van een financiële compensatie voor natuurschade van 250 euro aan het MINA-fonds binnen een termijn van vier maanden na het definitief worden van dit vonnis;

op burgerlijk gebied

houdt de burgerlijke belangen aan